

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΗ'.

ΑΡΙΘ. 44

ΑΔΙΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' δλον τὸ δθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἔξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

+ 'Ο Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
+ 'Ο Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (τομίας)
+ 'Ο ἀρχιγράμμ. τῆς Ιερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΜΙΑ ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΡΩΜΟΥΝΙΚΗΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑΣ

—νετον—

Ἐσχάτως περιῆλθεν εἰς χεῖρας ἡμῶν ἡ παρὰ πόδας ἔντυπος ἐγκύκλιος.

«Μακεδονοβλαχικὸς Ἐκπαιδευτικὸς Σύλλογος ἐν Βουκουρεστίῳ.

Πρὸς τοὺς Βλάχους τῆς Μακεδονίας, Ἡπείρου,
Θεσσαλίας καὶ Αὐλανίας.

Βουκουρέστιον, ἐκ τῆς τυπογραφίας
τῶν «Ἐκκλησιαστικῶν Βιβλίων» 1895

Ἀγαπημένοι καὶ καλοί μας ἀδελφοί Βλάχοι τῆς Μακεδονίας, Ἡπείρου, Θεσσαλίας καὶ Αὐλανίας.

Ἴσως θὰ ἐντραπῆτε ὅταν ἀκούτητε τὸ ὄνομά σας Βλάχοι. Διότι ἔτσι ἔκατήν της αὐτὸν τὸ ἔνδοξον ὄνομα, ὥστε οἱ ἀδελφοί μας Γραχικοὶ μὲ περιφρόνησιν καὶ ἀηδίᾳ μᾶς κάμνουν νὲ τὸ προφέρωμεν. Καὶ ὅμως, ἀδελφοί, τὸ ὄνομα αὐτὸν εἶνε τῷ πρώτῳ ἔνδοξον καὶ κανὲν ἔθνος τῆς πολιτισμένης Εὐρώπης δὲν τὸ ἀρνεῖται.

Πρῶτον, διότι Βλάχοι λέγονται ἀπὸ τοὺς ξένους καὶ οἱ πολυάριθμοι πέραν τοῦ Δουνάβεως ἀδελφοί μας Βλάχοι, οἱ διόποτοι μόνοι συγματίζουν ἔνα ἀριθμὸν περισσότερον ἀπὸ 10 ἔκατομμύρια ψυχῶν. Δεύτερον, διότι αὐτὸν τὸ ίδιον ὄνομα χρησιμεύει εἰς τὰ σλαυϊκὰ ἔθνη διὰ τὴν ὄνομασίαν καὶ αὐτῶν τῶν Ἰταλῶν, εξ οὗ καὶ οἱ Οδγύροι, τοὺς μὲν Βλάχους δημάζουν Ὁλαχ, τοὺς δὲ Ἰταλοὺς Ολαζ, ἵπερ εἶνε τὸ ίδιον.

Ἡ σημερινὴ ἐπιστήμη ἀπέδειξε πλέον, ὅτι Βλάχοι εἶνε ὄνομα τὸ διόποτον ἔδοθη ἀπὸ τοὺς Σλαύους εἰς τοὺς Λατίνους, δηλαδὴ Ρωμαίους, τὸ παλαιὸν ἔθνος διόποτε εἶχεν ὑπὲ τὴν ἔξουσίαν του ὀλοκληρον τὸν κόσμον.

Εὔκιλα λοιπὸν ἡμιπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβῃ διε, ὅταν οἱ ξένοι μᾶς ὑδρίζουν ἀποκαλοῦντες ἡμᾶς Βλάχους, μᾶς κάμνουν τούναντίον μεγάλην τιμὴν, διότι τὸ ὄνομα αὐτὸν κατάγεται ἀπὸ τὸ εὐγενέστερον καὶ ἔξαχουστότερον γένος τοῦ κόσμου, δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους.

Θὰ ἐρωτήσῃ κανείς: Καὶ εἶνε λοιπὸν αὐτὸν ἀληθές; Ναὶ. εἶνε τόσον ἀληθές, διόποτε δὲν εὑρέθηκε κανεὶς ιστορικὸς νὰ τὸ ἀρνηθῇ, παρὶ μερικοὶ ἀγράμματοι, σκωριασμένοι ἢ μισομαθημένοι καλαμαράδες ἀπὸ τὰ μέρη μας, διόποτε πληρωνόμενοι, ἢ μᾶλλον διὰ τὴν ἀγράμματοςύνην τους, διαδίδουν διάφορα ἐφευρήματα ἀνάλατα, διε, δῆθεν οἱ Βλάχοι δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ «Ελληνό-βλαχοι, τοῦτο» ἔστιν «Ελληνες, διόποτε ἔχασαν τὴν γλῶσσαν τους, ἢ, ἢν δὲν λέγουν ἔτσι, πλάττουν ἄλλα τερατολογήματα, διε, οἱ Βλάχοι εἶνε ἔθνος κατασκευασμένον ἀπὸ ἔνα μῆγμα γιλίων ἄλλων ἔθνων καὶ μόνον ἐλάγιστον μέρος εἶνε παλαι,

ρωμαϊκὸν αἶμα. Αὐτὸς ὁμως μάλιστα οἱ ἀδειφοὶ μας Γραικοὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ εἰποῦν, διότι εὐρίσκονται εὐρωπαῖοι σοφοὶ, οἱ διποτοὶ ἄρνοῦνται εἰς τοὺς σημερινοὺς Ἑλληνας καὶ αὐτὴν τὴν Ἑλληνικὴν καταγωγὴν καὶ τοὺς ἀποδεικνύουν ὅλους Βουλγάρους, τὸ διποτὸν ὅμως ἡμεῖς δὲν θέλουμεν νὰ τὸ παραδεχθῶμεν

Διὰ νὰ κρίνῃ κανεὶς τὸ γένος ἐνὶς λαοῦ, λαμβάνει ὡς κριτήριον τὴν γλῶσσάν του, καὶ ἐπειδὴ ἡ γραικικὴ διάλεκτος δημιούρει μὲ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν, λέγομεν γενικῶς, ὅτι οἱ σημερινοὶ Ρωμηῖοι ἡ Γραικοὶ εἶναι Ἑλληνικῆς καταγωγῆς (γωρὶς νὰ λάβωμεν ὅπ' ὅψιν ὅτι διάφορα ἔνα καὶ βάρβαρα γένη κατὰ καιρὸς ἀνακατώθηκαν μὲ τοὺς Ἑλληνας), ἀπαρίλλακτα δῆπος οἱ σημερινοὶ Βλάχοι, εἶναι Ρωμαῖοι, καθὼς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν διάλεκτον διποῦ διμιλοῦν καὶ τῆς διποῖς ἡ γραικιατικὴ καὶ μέγα μέρος τῶν λέξεων εἶναι καθαρὰ λατινικὰ κατὰ τὴν γνώμην τῶν σημερινῶν γλωσσολόγων καὶ ἱστορικῶν

Δὲν εἶναι λοιπὸν ὅλως δι' ὅλου ἐντροπὴ νὰ λεγώμεθα καὶ νὰ ἐργαζώμεθα ἦτοι ὡς Ἀρωμανοὶ ἦτοι ὡς Βλάχοι, παρὰ περισσότερα ἐντροπὴ νὰ λέγωμεν, ὅτι εἶμεθα Γραικοὶ, ἐνῷ δι Θεὸς ἥθελησε νὰ μᾶς κάμη Βλάχους.

"Ἐπειτα, ὅτι εἶμεθα Βλάχοι ἔχει νὰ κάμη πολὺ, καὶ δὲν εἶναι ὅλως δι' ὅλου ἀδειφορον, ἐνῷ εἶμεθα Βλάχοι, νὰ λέγωμεν ὅτι ἀνήκομεν εἰς ἄλλην φυλήν. Πρῶτον, διότι τὸ ψεῦδος εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα ἀμαρτήματα τὰ ὅποτα τιμωρεῖ ἡ θρησκεία μας. "Γιατέρα, δύσον ἀφορῷ τὴν μάθησιν τῶν τέκνων μας, τὸ ψεῦδος αὐτὸς εἶναι ὀλοτελῶς ἐναντίον ὅλων τῶν παραγγελιῶν καὶ τῶν ἰδεῶν τῶν σημερινῶν διαβασμάνων ἀνθρώπων.

Διότι ὡς κρῆτα μεγάλο θεωρεῖται σήμερον ἀπὸ ὅλους τοὺς σοφοὺς ἄνδρας τὸ νὰ μανθάνουν τὰ παιδὶα εἰς γλῶσσαν ποῦ οὔτε αὐτὰ τὰ ἴδια δὲν τὴν διμιλοῦν οὔτε εἰς τὸ σπῆτι οἱ γονεῖς τους.

Κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν οἱ νέοι μανθάνουν, σὰν παππογάλλοι, πράγματα ποῦ δὲν τὰ ἐννοοῦν καὶ διὰ τοῦτο μακρὰν τοῦ νὰ ἐπωφεληθοῦν, βλάπτουν τὸν νοῦν καὶ ἀπὸ λαχώνων τὸ μνημονικὸν καὶ τὴν κρίσιν τους. "Ιδοὺ λοιπὸν καὶ τὸ δεύτερον καὶ οὐχὶ σπουδαιότερον κακὸν διποῦ προσέρχεται ἀπὸ τὸν σπουδαγμὸν εἰς ξένας καὶ μὴ ἐννοουμένας διαλέκτους.

Τὸ τρίτον κακὸν εἶναι, ὅτι τὰ σημερινὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, ἔτσι ὅπως εἶναι διωργανισμένα, ἔχουν τόσας ἐλλείψεις καὶ τόσον πολὺ μένουν πίσω ἀπὸ τὰ εὐρωπαϊκὰ σχολεῖα κατὰ τὴν μέθοδον καὶ τὸ πρόγραμμα, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ φέρουν καρποὺς ὡρελίμους. Καθ' δύσον ἡμεῖς, τὴν σήμερον ἀνθρωπὸ μὲ πολλαῖς ἀνάγκαις καὶ φροντίδες, δὲν ἔχουμεν καιρὸν γιὰ χάσιμον μὲ τὰ παλῆα βιβλία καὶ γράμματα, οὔτε παιδὶα γιὰ ρίζημα διποῦ σὲ 20 καὶ 25 χρόνια νὰ τὰ στέλνωμεν εἰς τὰ σχολεῖα γιὰ νὰ μάθουν μόνον Ἑλληνικὰ καὶ αὐτὰ κοτζά-στρεβά. Δὲν ἔχουμεν παρὰ νὰ παραβάλωμεν τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα μὲ τὰ σχολεῖα τῶν Ἔβραιών καὶ τῶν Ἀρμενίων, καὶ θὰ ἀνατριχιάσωμεν βλέποντες τὴν μεγάλην προκοπὴν διποῦ κάλνουν αὐτοὶ οἱ ἀνθρωποὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐνῷ τὰ ἴδια μας σχολεῖα δὲν ἔχουν ἄλλον σκοπὸν παρὰ πῶς νὰ περιφρονοῦν καὶ νὰ ὑβρίζουν τοὺς Βλάχους

Θὰ πῆ κανεὶς ὅμως, ὅτι ἡ Βλαχικὴ γλῶσσα δὲν εἶναι καταληλος νὰ ἐκφράσῃ διὰ τὰς ἴδιας καὶ τὰ διανοήματα καθὼς αἱ ἄλλαι εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι. Αὐτὸς ἀληθεύει μόνον διὰ τοὺς ἀμαθεῖς καὶ διὰ τοὺς ἀπερισκέπτους, διποῦ ἐπαναλαμβάνουν τὰ

λόγια ἀκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἱ διποτοὶ εὐχαριστοῦνται μὲ τὸ νὰ ραδιουργοῦν καὶ ἀμαρώνουν κάθις πρᾶγμα ξένον.

"Εκτὸς αὐτῶν τῶν ἐπιχειρημάτων ἔχουμεν καὶ ἄλλα διὰ νὰ ἀποδεῖξωμεν, δι' μὲ τὴν βλαχικὴν γλῶσσαν κατορθώνει κανεὶς νὰ κάμη περιστότερα παρ' δύσον μὲ τὴν Ἑλληνικὴν. . . .

"Ἐπειτα ὅποιέσσατε, ὅτι ἔξαχολουθοῦμεν νὰ ἐκπαιδεύωμεν τοὺς οὓς μας μὲ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Τυχίνεις δημως κάποιαν ἡμέραν, Θεὸς φυλάξοι, διποῦ ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι κατάστασιν νὰ διατηρήσῃ καὶ διποτηρίζῃ παραπάνω τὰ σχολεῖα μας (διότι κατὰ τὰ σημερινὰ φαινόμενα καὶ τοῦτο εἶναι ἀνδεχόμενον), εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν τί καταντοῦμεν ἡμεῖς οἱ Βλάχοι τῆς Μακεδονίας, Ἀλβανίας καὶ Ἡπείρου; "Αμα μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῶν ἀδειφῶν μας Γραικῶν ἀρνηθοῦμεν τὴν χρηματικὴν καὶ ἡθικὴν βοήθειαν τὴν ἐρχομένην ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτάς μας τῆς Ρωμανίας, τότε, ἀφημένοι μανάγοι εἰς τὴν ἀδυναμίαν καὶ εἰς τὴν φτώχια μας, δὲν μένουμεν μαῦροι καὶ ἀρχηγοὶ ἐμπροσθεν τοῦ μεγάλου κοινοῦ μας ἐγθροῦ—Βουλγάρων, Σέρβων καὶ Ρώσων, οἱ διποτοὶ εἶνε τὸ ίδιον;

Θὰ πέπωμεν θύματα ἡμεῖς πρῶτοι "Αλλά" ἃς ἔχουν κατὰ νοῦν οἱ Ἑλληνες, ὅτι μὲ τὸ χάσιμόν μας ἔχασαν καὶ αὐτοὶ τὸ προπύργιόν τους ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ δύσον ζοῦμεν ἡμεῖς, κάθε ἀνθρώπος προβλεπτικὸς δύναται νὰ ἐγγυηθῇ δι' δι Ελληνισμὸς, καὶ ἀλλὰ ἐννοούμενος, ποτὲ δὲ γάνεται.

Αὐτὴν τὴν φανερὰν ἀλήθειαν τὴν καταλαμβάνουν ὅλοι οἱ γνωστικοί

"Ἄς μὴ λησμονήσουν οἱ Ἑλληνες, δεὶ μὲ διὰ τὰς ἀδιαχόπους προσπαθείας καὶ ἐνεργείας των διὰ τὸν ἐξελληνισμὸν τῶν ἀλλογλώτσων Μακεδόνων, δὲν κατώρθωσαν ἔως τώρα τίποτες, ἀν δὲν ἔχασαν πάρα πολὺ, καὶ δι' ὅτι οἱ Βλάχοι ἦσαν γνήσιοι Βλάχοι, ἐπρόσφεραν τόσας μεγάλας ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας εἰς τὸν Ἑλληνισμὸν, ὥστε οἱ Ἑλληνες πρέπει νὰ εἶναι αἰωνίως εὐγνώμονες πρὸς αὐτούς.

Αὐτὰ διὰ διάστασις δι' ὅψιν ἡμεῖς οἱ ἐν Βλαχίᾳ ἀντιπόστωποι τῶν Μακεδόνων βλάχων τῆς Ρωμανίας, Βουλγαρίας, Σερβίας καὶ Τουρκίας, καὶ πεπεισμένοι, ὅτι μέγαν κίνδυνον τρέχομεν ἀπέναντι τῶν γιγαντιαίων βημάτων τῆς προδόου τῶν ἐχθρικῶν στοιχείων τῆς Μακεδονίας, συνενοήθημεν νὰ συνέλθωμεν καὶ εῦρωμεν τὰ μέσα διποῦ ἀντεπεξέλθωμεν γενναίως παλαίσοντας κατὰ τῶν ἀναφρανδῶν ἐπιτιθεμένων ἐναντίον μας ξένων.

Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν ὑπάρχουν δύο μέσα: Α'. Τὰ σχολεῖα διὰ τῶν ὁποίων νὰ διαδοθῇ ἐν τῇ πατρὶδι μας ἡ ἴδια τῆς ἀδειφοποιήσεως καὶ τοῦ φωτισμοῦ τῶν ἐπαπειλουμένων μερῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἵσορροπίας μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀθνεκοτήτων τῆς Μακεδονίας καὶ ιδίως τῆς ἐθνικῆς μορφώσεως τοῦ ἡμέτερου ἐθνικοῦ στοιχείου. Καὶ Β' μέσον εἶναι δι τύπος ἡμέτερος καὶ ξένος, διὰ τοῦ διποίου νὰ καταστήσωμεν γνωστὴν καὶ δημώδη καὶ νὰ διποστηρίζωμεν αὐτὴν τὴν ἴδεαν

"Ἐπειδὴ δημως, διποῦ εἰδαμεν, αὐτοὶ οἱ Βλάχοι δὲν γίνονται πλέον, καθὼς δὲν ἔγειναν Ἑλληνες, καὶ ἐπειδὴ πολὺ εὐκολώτερον τὸ μπορεῖν νὰ γίνουν Βούλγαροι, ἀν δὲν εἶναι πρῶτον Μακεδόνες καὶ ως Μακεδόνες παλαίσουν κατὰ τῶις ἐχθρῶν τῆς Μακεδονίας, διὰ τοῦτο παρακαλοῦμεν τοὺς ἀπανταχοῦ σκορπισμένους ἀδειφούς μας Βλάχους νὰ ἔλθουν εἰς βοήθειαν μὲ τὰ μέσα διποῦ εὐκολύνεται δι καθένας

Διότι εἶναι μεγάλο κρῆτα νὰ καθῇ ἡ Μακεδονία, ἡ διποία κατώρθωσις νὰ δώσῃ ζωὴν εἰς ἄλλας χώρας καὶ νὰ παράσχῃ

εἰς δὴ τὴν ἀνατολὴν τοὺς μεγάλητέρους καὶ ἐνδοξοτέρους ἄδρας. Μόνον μὲ τοὺς υἱούς της Βλάχους εὐηργέτησεν ὃχι μόνον τὴν Ἐλλάδα, καθὼς εἶδαμεν, ἀλλὰ μὲ τὸν Σίνα καὶ Δούμανα τὴν Αὔστριαν, μὲ τὸν Δεὸν τὴν Οὐγγαρίαν, μὲ τὸν Βολιντικάνον καὶ Γερμανήν τὴν Βλαχίαν, μὲ τὸν μέγαν Σαγούνα καὶ Γοζὸν τὴν Τρανσυλβανίαν, μὲ τὸν ἥρωα Γιάγκον τὴν Σερβίαν κτλ.

Αὐτὰ γνωρίζοντες καὶ ἔχοντες κατὰ νοῦν, νομίζομεν δὲ εἶναι καιρὸς πλέον νὰ ἔξυπνήσῃ ἡ Ἑθνική μας συνείδησις καὶ ὑπερηφάνεια καὶ ἀναποδογυρίσῃ τὰ ἄδεια καὶ ἀνομα σχέδια τῶν ξένων.

Διότι ἀξιοπαρατίθοτον εἶνε, δτι διὰ νὰ ἔχουν οἱ ξένοι τὸ σχέδιον νὰ μᾶζηγωνεύσουν, θὰ πῆ δτι ἐννόησαν πῶς τὸ γένος μας εἶνε ἔκλεκτὸν καὶ δτι ἡ εὐγένειά του κάμνει τιμὴν εἰς κάθε ἔθνος μὲ τὸ ὅποτον ἦθελε συγγωνευθῆ.

Μεγάλην ἀφ' ἑτέρου ἐμπιστοσύνην ἔχομεν (διότι εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ὑπάρχει Θεὸς καὶ διὰ τὰ ἔθνη καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους, δποῦ ἔχουν καθαρὰν τὴν συνείδησίν τους), μεγάλην, λέγομεν, ἐμπιστοσύνην καὶ ἐλπίδα ἔχομεν εἰς τὸ ἔθνος μας, τοῦ δποίου τὴν ἕως τώρα ὅπισθιδρούησιν καὶ ἀκαταστασίαν μὲ πίκραν καὶ ἐντροπὴν βλέποντες οἱ ἀπανταχοῦ υἱοί του, εἰμεθα βέβαιοι δτι θέλουν σπεύσει νὰ ἔλθουν εἰς βοήθειά του καὶ τοιουτόπως θέλουν βάλει τὸ θεμέλιον τῆς προκοπῆς καὶ τῆς σωτηρίας του.

Ναὶ! Εἰμεθα βέβαιοι δτι εἶναι ἀδύνατον νὰ εὑρεθῇ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἴδικούς μας, δποῦ βλέπων καὶ ἀκούων τοὺς λόγους μας νὰ ἀνατριχιάσῃ καὶ νὰ μὴ αἰσθανθῇ προσβεβλημένος ἀπίναντι τῶν ξένων ἔθνων.

Ἐπειδὴ λοιπὸν γνωρίζομεν, δτι ὁ ἵερος μας σκοπὸς δὲν θὰ σᾶς ἀρήσῃ ἀδιαφόρους καὶ ψυχρούς, δτι εἶνε πολλοὶ ἐκεῖνοι δποῦ αἰσθάνονται τὴν ἀγίαν ἀγάπην διὰ τὴν γλυκειὰ πατρίδα καὶ δτι ἡ πατρίς μας ἔχει καὶ ἄλλα τέκνα μεγάλα δποῦ νὰ θυσιάζονται ζωὴν τοὺς διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς, σᾶς παρακαλοῦμεν καὶ σᾶς κακίκετεύομεν, ἐν ὀνόματι τῆς ὑψηλῆς καὶ ὑποχρεωτικῆς ιδέας ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ τῆς πατρίδος, νὰ ἀπευθυνθῆτε πρὸς τὸν Σύλλογόν μας εἰς τὸ Βουκουρέστιον καὶ, ἢ μακρόθεν, ἢ ἐκ τοῦ πλησίον, λάβητε μέρος ἐνεργὸν γινόμενοι μελη, αὐτοῦ, καὶ ἐστὲ βέβαιοι, δτι τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῆς ἀγαπημένης πατρίδος θὰ μείνῃ γραμμένον μὲ γρυστὴ γράμματα, θὰ εἶναι εὐλογημένον παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ μὲ αἰώνιον σέβας θὰ προφέρηται ἀπὸ τὰ χεῖλη τῶν εὐγενῶν μας συμπατριωτῶν.

“Ἄδελφικὰ σᾶς χαιρετῶμεν, καὶ δὲ Θεὸς μεθ' ὑμῶν

ΤΟ ΣΥΜΒΟΤΑΙΟΝ ΤΟΥ ΣΓΛΛΟΓΟΥ

· Η ἀδρέσσα:

Societatea de Cultura Macedono-româna

Bulevardul Elisabeta · No. 11.

BUCURESTI.

Θὰ ὑποθέσωσιν, ἵσως, οἱ ἀναγνῶσται τῆς “Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας”, δτι εἰς τὴν δη μοσίευσιν τῆς χαριτωμένης ταύτης ἐγκυκλίου (ἐκ τῆς ὁποίας παρελείφθησαν μόνον τεμάχια τινὰ ἐπουσιώδη, μὴ παραβλάπτοντα ποσῶς τὴν ὑφὴν τοῦ ὄλου) παρωρμήθημεν ἐκ τῆς προθέ

σεως ἵνα προβῶμεν εἰς ἀναίρεσιν τῶν ἐν αὐτῇ ἀποθησαυριζομένων ἱστορικῶν καὶ ἐθνολογικῶν καὶ γλωσσολογικῶν καὶ πολιτικῶν καὶ ἡθικοκοινωνικῶν μαργαριτῶν, τοὺς ὅποίους ἡ ἱστορικὴ καὶ ἡ πολιτικὴ ἐπιστήμη, — δηλητηριαζόμεναι ἡ παραπλανώμεναι, χωρὶς ἄλλο, ἀπὸ τοὺς «ἀδελφοὺς Γραικούς» — δὲν κατεδέχθησαν νὰ λάβωσι μέχρι τοῦδε ὑπὸ σοβαρὰν ἐποψιν.

· Αλλ' ἡ πρόθεσις ἡμῶν τυγχάνει πάντη διάφορος. Διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς οὐσίας τῆς ἐγκυκλίου, οἱ ἀναγνῶσται τῆς “Ἐκκλ. Ἀληθείας” δὲν ἔχουσι ποσῶς ἀνάγκην, παρὰ τὸ προσπεποιημένον κίβδηλον αὐτῆς ὑφος, τῆς χειραγωγίας ἡμῶν· διότι λαλεῖ τοῦτο λίαν εὐγλώττως ἀφ' ἑαυτοῦ. Εἰς δημοσίευσιν αὐτῆς προβαίνομεν δι' ἑτερονόμου· διότι ἡ ἐγκύκλιος αὗτη ἀποτελεῖ τὴν περιφανεστέονταν ἀνατροπὴν τῶν θεωριῶν τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας, παρ' αὐτῆς ταύτης διὰ τῶν ιδίων αὐτῆς χειρῶν συντελουμένην, καὶ τὸ νοστιμώτερον, ἐν αὐτῷ τούτῳ ἐγγράφω τῷ πρόσθιον ἐπικράτησιν τοῦ ἀδίκου ἀγῶνος αὐτῆς συνταχθέντι καὶ ἐκδοθέντι.

· Αἱ κρίσεις ἡμῶν αὗται πιθανὸν νὰ ἐκληφθῶσιν, ἐκ πρώτης ὄψεως, ὡς ἀνούσιος ἀστεῖσμὸς καὶ νὰ θεωρηθῶμεν ὡς παιζούντες ἐν οὐ παικτοῖς. · Αλλ' ἔχομεν πλήρη συναίσθησιν τῆς σοβαρότητος τοῦ ζητήματος, ὥστε νὰ ἐπιτρέψωμεν ἡμῖν αὐτοῖς τοιαύτην ἐκτροχίασιν. Βεβαιούμεν, σοβαρώτατα, ὅτι ἡ ἐγκύκλιος αὗτη τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας ἀνατρέπει ἀρδην, ἀπ' αὐτῶν τῶν βάσεων, τὰς ἀξιώσεις αὐτῆς διὰ τῶν ιδίων αὐτῆς χειρῶν συντελουμένην, καὶ τὸ ἀποδεκτούμενον.

· Η ὅλη οὐσία καὶ ὁ τελικὸς σκοπὸς, εἰς ὃν κατατείνει ἡ ἐγκύκλιος, εἶναι ὅτι οἱ Κουτσόβλαχοι τῆς Μακεδονίας, Ἡπείρου, Θεσσαλίας καὶ ΑΛΒΑΝΙΑΣ εἰσὶ γνήσιοι Ρωμοῦνοι, κατ' οὐδὲν διαφέροντες τῶν πέραν τοῦ Ἰστρου ἀδελφῶν αὐτῶν, καὶ ὅτι οἱ θεῖοι καὶ ἀνθρώπινοι νόμοι, καθὼς καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ὑπατον συμφέρονταν, ἐπιβάλλουσιν αὐτοῖς νὰ ἀναγνωρίσωσι τοῦτο, καὶ, καταλιμπάνοντες τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ τὴν ξένην καὶ ἀκατάληπτον αὐτοῖς ἑλληνικὴν γλῶσσαν, νὰ χρησιμοποιῶσι, τουτεῦθεν, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ οἴκου, μόνον τὴν βλαχικὴν γλῶσσαν, ἥτις συνταυτίζεται μὲ τὴν ρω-

μουνικήν, κατὰ τοὺς γράφοντας. Τούτων τεθέν-
των, γνωρίζετε τώρα εἰς ποίαν γλῶσσαν ἀποτείνει
ό Μακεδονο-βλαχικὸς Σύλλογος» τοῦ Βουκου-
ρεστίου, τὰς ὡραίας ἀδελφικὰς καὶ πατριωτικὰς
ταύτας νουθεσίας πρὸς τοὺς Κουτσουβλάχους:
‘Απίστευτον, ἀλλ’ ἐν τούτοις ἀληθέστατον. ΕΙΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ Ναὶ· ἡ ἐγκύκλιος
εἶναι δυντεταγμένη εἰς Ἑλληνικὴν γλῶσ-
σαν· τὸ κείμενον τὸ ὅποιον προετάξαμεν
εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ πρωτότυπον καὶ οὐχὶ
μετάφρασίς τις· μόνη δὲ ρουμουνικὴ φρά-
σις ἀπαντῶσα ἐν αὐτῷ, εἶναι ἡ «ἀδρέσδα»
τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ ἔδρας τοῦ μακεδο-
νοβλαχικοῦ Συλλόγου.

Καὶ λοιπὸν ὁ Μακεδόνος βλαχικὸς Σύλλογος τοῦ Βουκουρεστίου, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς Κουτσοβλάχους λέγει πρὸς αὐτοὺς τάδε· «διὰ νὰ κρίνῃ κανεὶς τὸ γένος ἐνὸς λαοῦ λαμβάνει ὡς κριτήριον τὴν γλῶσσάν του. Ὡς κρίμα με γάλο θεωρεῖται σήμερον ἀπὸ ὅλους τοὺς σοφοὺς ἄνδρας τὸ νὰ μανθάνουν τὰ παιδιὰ εἰς γλῶσσαν ποῦ οὔτε αὐτὰ τὰ ἴδια δὲν τὴν ὅμιλοῦν, οὔτε εἰς τὸ σπῆτι οἱ γονεῖς τους. Διότι κατ’ αὐτὴν τὴν περίστασιν οἱ νέοι μανθάνουν σὰν παπαγάλλοι πράγματα ποῦ δὲν τὰ ἔνυοοῦν καὶ διὰ τοῦτο, μακρὰν τοῦ νὰ ἐπωφελιθοῦν, βλάπτουν τὸν νοῦν καὶ ἀποβλακώνουν τὸ μνημονικὸν καὶ τὴν κρίσιν τους. ἴδού λοιπὸν καὶ τὸ δεύτερον καὶ οὐχὶ σπουδαιότερον κακὸν ὅποῦ προέρχεται ἀπὸ τὸν σπουδαγμὸν εἰς ξένας καὶ μὴ ἐννοουμένας διαλέκτους. Θὰ πῇ κανεὶς ὅμως ὅτι ἡ βλαχικὴ γλῶσσα δὲν εἶναι κατάλληλος νὰ ἐκφράσῃ ὅλας τὰς ἴδεας καὶ τὰ διανοήματα καθὼς αἱ ἄλλαι εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι. Αὐτὸς ἀληθεύει μόνον διὰ τοὺς ἀμαθεῖς καὶ τοὺς ἀπερισκέπτους, ὅπου ἐπαναλαμβάνουν τὰ λόγια ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι εὐχαριστοῦνται μὲ τὸ νὰ ραδιουργοῦν καὶ ἀμαυρώνουν κάθε πρᾶγμα ξένον».

Καὶ ὅλας αὐτὰς τὰς λαμπρὰς ἰδέας, ὁ Μακεδονοβλαχικὸς Σύλλογος τοῦ Βουκουρεστίου τὰς λέγει πρὸς τοὺς Κουτσοβλάχους ΕΛΛΗΝΙΣΤΙ. Risum teneatis amici (*συγκρατήσατε τὸν γέλωτα, φίλοι*), θὰ ἀνεφώνει, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ λατῖνος ποιητὴς καὶ πρόχοιος! τῶν Ρωμούνων 'Οράτιος.

Αλλὰ διὰ μὲν ἔξαντες οὐδὲν τοῦτον προστίθη.

παγάνδα νὰ ἐκλέξῃ ὡς ὄργανον συνεννοήσεως μετὰ τῶν Κουτσοβλάχων τὴν ἑλληνικὴν, καὶ ταῦτα ἐν ἐγγράφῳ δι’ οὗ προτείνει αὐτοῖς τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἑλληνικῆς, δὲν ἴσοδυναμεῖ τοῦτο πρὸς δημοσίαν καὶ πανηγυρικὴν ἀνομολογίαν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι ἡ πραγματικὴ μητρικὴ γλῶσσα τῶν Κουτσοβλάχων, ἡ μόνη παρ’ αὐτῶν καταληπτὴ, καὶ ὅτι, οὔτε οἱ Κουτσόβλαχοι ἔννοοῦσιν ἡ λαλοῦσι τὴν ρωμουνικὴν γλῶσσαν, οὔτε οἱ Ρωμοῦνοι τὸ κουτσοβλαχικὸν ἰδίωμα, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἥτο ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ γένηται χρῆσις ὑπὸ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, τῆς κουτσοβλαχικῆς ἡ τῆς ρωμουνικῆς ὡς ὄργανου συνεννοήσεως ταύτης μετὰ τῶν Κουτσοβλάχων; Ἀφοῦ δὲ, κατὰ τὴν ἐγκυκλίωθεωρίαν αὐτῆς ταύτης τῆς προπαγάνδας, «διὰ νὰ κρίνῃ κανεὶς τὸ γένος ἐνὸς λαοῦ λαμβάνει ὡς κριτήριον τὴν γλῶσσάν του», ἡ χρονιμοποίησις παρὰ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης πρὸς συνεννόσιν μετὰ τῶν Κουτσοβλάχων, δὲν ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν θεωρίαν τῆς προπαγάνδας αὐτῆς, τὴν ὅριστικὴν ἀπόδειξιν τῆς ἑλληνικῆς καταγωγῆς τῶν Κουτσοβλάχων; Τὴν ἑλληνικὴν δὲ ταύτην καταγωγὴν τῶν Κουτσοβλάχων, τὸν προκρυψθεμένην παρὰ τούτων, δὲν συνομολογεῖ, ἀφελῶς, αὐτὴ αὐτῇ ἡ προπαγάνδα, ὅταν λέγῃ πρὸς τοὺς Κουτσοβλάχους, ὅτι «εἶναι περισσοτέρα ἐντροπὴ νὰ λέγωμεν ὅτι εἴμεθα Γραικοί» ἐνῷ ὁ Θεὸς ἡθέλησε νὰ μᾶς κάμη Βλάχους» καὶ ὅταν ἀπειλῇ τούτους διὰ τῆς θείας δίκης ἀν δὲν ἀλλάξουν γνώμην «διότι τὸ ψεῦδος εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάγα ἀμαρτήματα τὰ ὅποια τιμωρεῖ ἡ θρησκεία μας;

Εἰχομεν λοιπὸν ἄδικουν νὰ χαρακτηρίσωμεν τὴν ἐγκύκλιον ταύτην τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας ώς τὴν περιφανεστέραν ἀνατροπὴν τῶν θεωριῶν καὶ ἀξιώστεων καὶ ἐνεργειῶν αὐτῆς, παρ' αὐτῆς ταύτης διὰ τῶν ἴδιων αὐτῆς χειρῶν συντελουμένην, καὶ δὴ, ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ ἐγγράφῳ τὸ πρὸς ἐπικράτησιν τοῦ ἄδικου ἀγῶνος αὐτῆς συνταχθέντι καὶ ἐκδοθέντι;

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἐτυμηγορία καὶ τῶν πρωτίστων ἐνδιαφερομένων, αὐτοῦ τούτου δηλ. τοῦ κουτσουβλαχικοῦ πληθυσμοῦ, ἀποκρούσαντος μετὰ βδελυγμίας τὰς ὑπούλους ταύτας εἰσηγή-

σεις· ἥδε ἐγκύκλιος τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας συνετέλεσεν ἵσχυρῶς μόνον εἰς τὴν ἡθικὴν αὐτῆς χρεωκοπίαν, ὡς ἐμπεδώσασα παρ' αὐτῷ τὴν ἰδέαν, τόσον περὶ τοῦ ἐπιπολαίου καὶ ἀναξιοπίστου τοῦ χαρακτῆρος, ὃσον καὶ περὶ τῆς ἀμβλύτητος τῆς διαινοίας τῶν ἐκεῖθεν τοῦ "Ιστρου αὐτοκλήτων ἀδελφῶν, δῆθεν, καὶ σωτήρων αὐτοῦ. Ἡ δὲ σωρεία τῶν διαμαρτυριῶν τῶν ἔλληνοβλαχικῶν κοινοτήτων τῆς Μακεδονίας καὶ Ἡπείρου, αἱ πληροῦσαι, ἀπὸ τοσούτου ἥδη χρόνου, τὰς στήλας τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», καθὼς καὶ ἡ εἰς τὴν χρῆσιν τρομοκρατικῶν μέτρων προσφυγὴ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, διαπιστοῦσι, κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον ἀντιρρήσεως, τὴν οἰκτρὰν χρεωκοπίαν, — χρεωκοπίαν δὲ ὄριστικὴν καὶ τελεσίδικον — τοῦ ἀγῶνος αὐτῆς.
